

Till Stipendiestiftelsen för studier av japanskt samhällsliv

Rapport angående stipendiat Anneli Silvén Hagström, pnr. 730916-6689

Namn: Anneli Silvén Hagström

Adress/Tel/Fax/E-post: Gamla Magelungsvägen 83, 125 43 Älvsjö, tel. 0709-748168, anneli.silven.hagstrom@liu.se.

Arbetsplats/Universitet/Högskola: Avdelningen för socialt arbete, Institutionen för samhälls- och välfärdsstudier (ISV), Linköpings universitet.

Tidpunkt för resan (fr.o.m. – t.o.m.): 2016-10-19 – 2016-11-06

Resans syfte: Studiens syfte (enligt ansökan) var att intervjua forskare som studerar självmordsrelaterad sorg om deras erfarenheter, med inriktning mot etiska överväganden och metodologiska utmaningar, vid tre olika universitet i Japan: University of the Ryukyus på Okinawa, Doshisha University i Kyoto och Sophia University i Tokyo. Detta syfte har uppfyllts och med utgångspunkt i forskningsrelaterade erfarenheter har också kulturella aspekter av självmordsrelaterad sorg och sörjande i allmänhet kunnat urskiljas och analyseras, vilka kommer att utgöra underlag för ett fortsatt samarbete med i synnerhet professor Tomofumi Oka. Detta samarbete har även kommit att inkludera en gästforskare från Malaysia, vilket har inneburit att den malaysiska kontexten med en dominerande muslimsk trosuppfattning också har inkluderats i jämförande analyser. Utöver dessa intervjuer/samtal har ytterligare samtal med forskare, kommunaltjänstemän och även några självmordssörjande män i Japan genomförts, vilka har bidragit till kompletterande ingångar och perspektiv på frågan om kulturella aspekter av självmordsrelaterad sorg.

Lista över forskningsaktiviteter under Japanvistelsen:

Jag har haft samtal/intervjuer med följande personer:

- Kontaktperson enligt ansökan, professor Tomofumi Oka vid Department of Social Services, Sophia University, Tokyo, som studerar självhjälpsgrupper för sörjande efter självmord i Japan. Planerar samskrivande av vetenskaplig artikel som behandlar kulturella aspekter av sorg utifrån tre nationella kontexter: Japan, Malaysia och Sverige.
- Dr Nur Atikah Muhammed, från School of Social Sciences/Social Work Section, University Sains Malaysia, Malaysia och gästforskare vid Department of Social Services, Sophia University, Tokyo, som studerar sorg i Malaysia. Ingår i planeringen av artikelskrivande enligt ovan.
- Professor Katsunobu Kihara vid Department of Social Work, Doshisha University, Kyoto, som leder en forskargrupp med statligt stöd för att studera självmordsrelaterad sorg i Japan och utveckla professionella insatser. Påbörjat samarbete kring översättning av min avhandling till japanska, då självmordsstigmat är utbrett i Japan

och det saknas litteratur på området. Även initierat samtal om jämförande internetstudie Sverige-Japan.

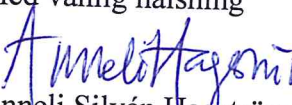
- Dr Ryo Suzuki, Department of Human Sciences, University of the Ryukyus, Okinawa som studerar social välfärd i Japan. Samtal om professionellt socialt arbete med sorg.
- Professor emeritus Koichi Naka och Dr Norie Wake vid Department of Clinical Psychology and School Health, University of the Ryukyus, Okinawa, som analyserat självmordsrelaterad sorg på Okinawa i relation till övriga Japan (tolk har använts).
- Tjänstemän vid Okinawas prefekturkontor med inriktning mot suicidprevention. Redovisning av självmordsstatistik och självmordspreventiva åtgärder på kommunal nivå (tolk har använts).
- Hiroe Sato, vars mamma genomförde upprepade självmordsförsök till följd av obotlig cancer under hans tonår. Samtal om denna erfarenhet samt om familjens och omgivande sociala nätverkets reaktioner.
- Tamon Yahagi, vars farbrors begick självmord nyligen. Samtal om denna erfarenhet samt om familjens om omgivande sociala nätverkets reaktioner.
- Masahiko Yamada, vars svåger begick självmord nyligen. Samtal om denna erfarenhet samt om familjens och omgivande sociala nätverkets reaktioner.

Jag har även hållit en föreläsning för socionomstudenter vid Department of Social Services, Sophia University, Tokyo, om social barnavård och barns sorg efter en förälders självmord i Sverige (min avhandlingsstudie).

Konkreta resultat av resan: En poster till en forskarkonferens: "The IAFOR International Conference on Social Sciences" på Hawaii i januari 2017 har skrivits i samarbete mellan mig, professor Tomofumi Oka och Dr Nur Atikah Mohammed som utgör en jämförelse av sorgepraktiker mellan Japan, Malaysia och Sverige i relation till dominerande religiösa/kulturella och vetenskapliga diskurser om sorg (Tomofumi Oka kommer att delta i konferensen). En vetenskaplig artikel på samma tema kommer att samskrivas för tidskriften *International Social Work*. Jag planerar även att skriva en artikel på svenska i tidskriften *Socionomen* med fokus på socialt arbete med självmordssörjande unga, där "självmordsstigmat" diskuteras som kulturellt relativt, med utgångspunkt i ovanstående jämförelser.

Sist men inte minst vill jag tacka för stipendiet som har bidragit till att jag fått möjlighet att initiera nätverk och utveckla samarbeten inom forskningsområdet självmordsrelaterad sorg, vilket kommer att få stor betydelse för mitt fortsatta forskningsarbete – tack!

Med vänlig hälsning

Anneli Silvén Hagström